

AUA

ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ

ACOPIAN
CENTER *for the*
ENVIRONMENT

Հայաստանը դեպի շրջանաձև տնտեսություն

Հարություն Ալպերյան

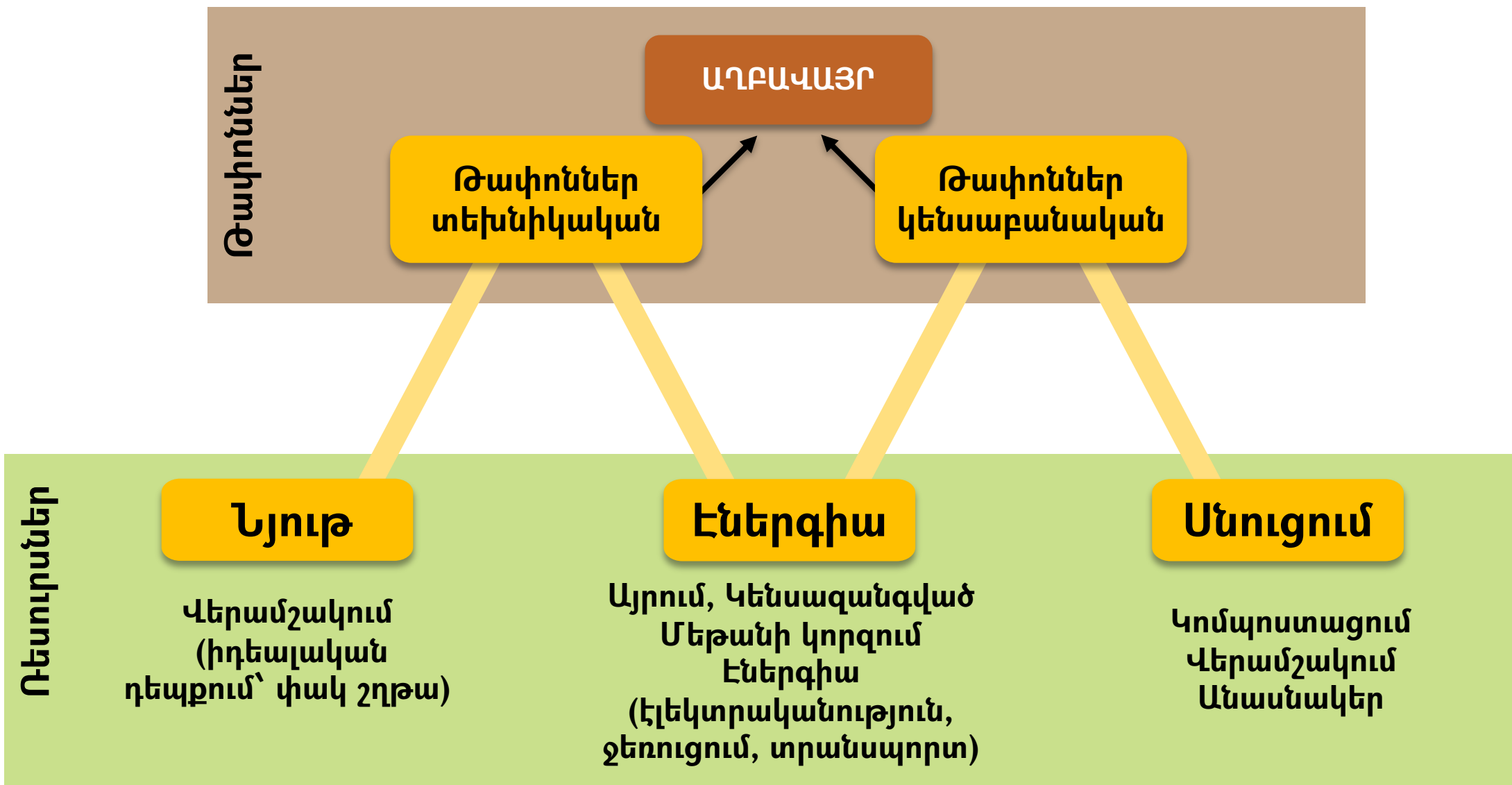
*Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
Յակոբեան բնապահպանական կենտրոն*

ace.aua.am

ՀԱՐՑԵՐ

1. Ինչու՞ է թափոնների խնդիրը աշխարհում հրատապ
2. Որո՞նք են Ձեր համայնքում թափոնների մասով հրատապ խնդիրները
3. Ինչո՞վ է կարևոր աղբի տեսակավորումը
4. Ի՞նչ խնդիրներ են հարուցում աղբանոցները
5. Ի՞նչ բնական ռեսուրսների վրա են ազդում թափոնների կույտերը
6. Ինչու՞ է կարևոր հանրային իրազեկումը
7. Վերամշակե՞լ, վերօգտագործե՞լ, թե կրճատե՞լ կամ խուսափել

ԹՎՓՈՆՆԵՐԻ «ՄԵՏԱԲՈԼԻԶՄ»

ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՀԻԵՐԱՐԽԻԱ WASTE HIERARCHY

ՑԱՆԿԱԼԻ

ԽՈՒՍԱՓՈՒՄ

ԿՐՃԱՏՈՒՄ

ՎԵՐՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

ՎԵՐԱՄՇԱԿՈՒՄ

ՕԳՏԱՀԱՆՈՒՄ

ՄՇԱԿՈՒՄ

ՎԵՐԱՑՈՒՄ

ԱՆՑԱՆԿԱԼԻ

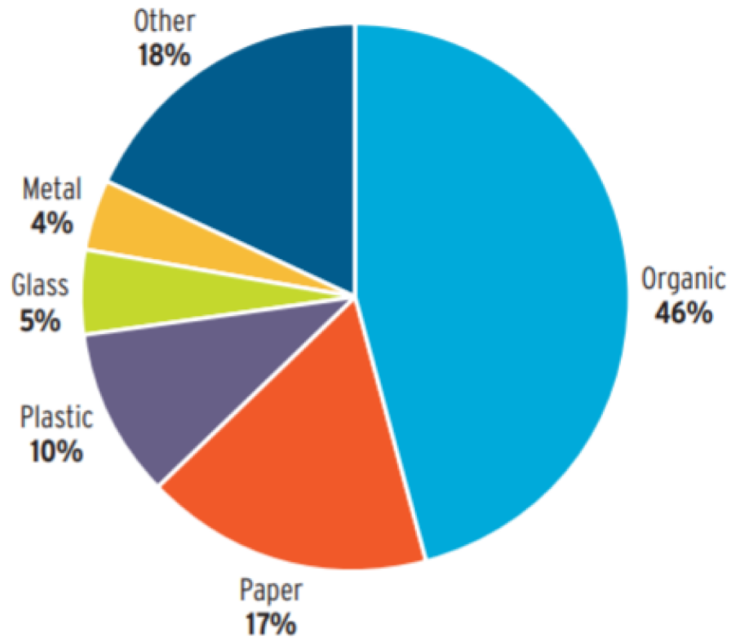
Ի՞նչ ունենք Հայաստանում What we have in Armenia?

Առկա իրավիճակ

- Աղբի առաջացման ցուցանիշը ԵՄ և ԱՄՆ միջիններից ցածր
- Թափոնների թերի կառավարում ողջ երկրում
- Չկան սանիտարական աղբավայրեր (կա 300-ից ավել աղբանոց)
- Չկա թափոնների տեսակավորված հավաքում
- Նյութական օգտահանման ցածր ցուցանիշներ
- Թափոնների թերի մշտադիտարկում և վերահսկողություն
- Բնապահպանական իրազեկվածության ցածր մակարդակ
- Ֆինանսավորված նախագծերի դանդաղ իրագործում
- Մարդկային ռեսուրսի և գիտելիքի պակաս

ԵԹԵ ՏԵՍԱԿԱՎՈՐԵՆՔ և ՕԳՏԱՀԱՆԵՆՔ IF WE SORT AND RECOVER

Գլոբալ քաղաքային կոշտ թափոնների կազմը

- 80%-ով կբեռնաթափվեն աղբավայրերը
- Զգալի կերկարի աղբամանների շահագործումը
- Զգալի կավելանա օրգանական գյուղատնտեսությունը
- Զգալի կկրճատվեն սինթետիկ պարարտանյութերը
- Կբարելավի հողերի դեգրադացման խնդիրը
- Կբարելավի ստորգետնյա ջրերի աղտոտման խնդիրը
- Կբարելավի մեթանի արտանետումների խնդիրը
- Զգալի կկրճատվի հումքի ներմուծումը
- Կստեղծվեն աշխատատեղեր
- Կբարելավվի հանրային առողջությունը
- Զգալի կնվազի պարազիտների տարածումը
- Կբարելավվի տուրիզմը
- Կբարձրանա Հայաստանի վարկանիշը

Աղբյուր՝: Hoornweg, Daniel; Bhada-Tata, Perinaz. 2012. What a Waste: A Global Review of Solid Waste Management. Urban development series; knowledge papers no. 15. World Bank, Washington, DC. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/17388>

AUA Acopian Center for the Environment Waste Governance Projects

Կոշտ թափոններ

<http://ace.aua.am/waste/>

ԸՆԹԱՑԻԿ ՆԱԽԱԳԾԵՐ

ՀՀ Կառավարություն
Government of Armenia

Government Offices of Sweden
Ministry for Foreign Affairs

AUA ACOPIAN CENTER for the ENVIRONMENT

LIFE Academy

MILJÖ & AVFALLSBYRÅN
Environment & Waste Management

Թափոնների
կառավարումը
Նայաստանում

AUA ACOPIAN CENTER for the ENVIRONMENT

ՀՀ Կառավարություն
Government of Armenia

AUA MANDOGJAN SIMONE RESEARCH FUND (MSRF)

Թափոնների քանակի
և բաղադրության
ուսումնասիրություն

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն
RA Ministry of Territorial Administration and Infrastructure

AUA ACOPIAN CENTER for the ENVIRONMENT

Նայաստանում
թափոնների
գործածության
քարտեզագրում

ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԿԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՌԵՍՈՒՐՍԵՐ

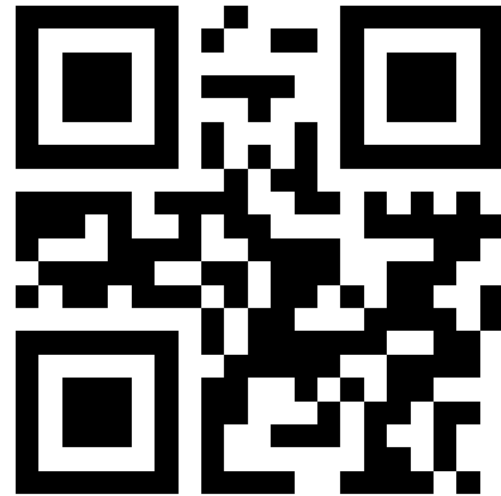

AUA

ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ

ACOPIAN
CENTER *for the*
ENVIRONMENT

Armenia Towards Circular Economy

ace.aua.am

Հնորհակալություն